

Lausunnon antaminen Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueen talousarviosta vuodelle 2026

Kaupunginhallitus 13.10.2025
652/02.02.00/2025

Eteläisen Keski-Suomen työllisyysaluelautakunta pyytää sopimuskunnilta lausuntoa vuoden 2026 talousarviovalmistelua varten 12.11.2026 mennessä.

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi työ- ja elinkeinotoimistoilta työllisyysalueille vuoden 2025 alusta alkaen. Mänttä-Vilppula kuuluu Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueeseen, jossa vastuukuntana toimii Jämsä. Muut työllisyysalueen kunnat ovat Joutsa, Keuruu, Luhanka, Multia, Petäjävesi ja Toivakka.

Kuntien välillä on somittu yhteistoimintasopimus, joka ohjaa taloudenhoitoa seuraavasti:

Sopimuksen mukaisten tehtävien taloudenhoito on vastuukunnan vastuulla. Yhteisen toimielimen talous on osa vastuukunnan talousarviota ja taloussuunnittelua. Talousarvion valmistelussa noudatetaan Jämsän kaupungin talousarvioprosessia.

Sopijakunnat turvaavat lakisääteisille työllisyyspalveluille riittävän rahoituksen yhdenvertaisella tavalla kuntalain 8 §:n 3 momentin mukaisesti. Vuosittain laadittavassa työllisyyspalveluiden toimintasuunnitelmassa arvioidaan riittävän rahoituksen tarve

- *lakisääteisten tehtävien ja velvoitteiden,*
- *työnantajien ja työmarkkinoiden ennakoitavien tarpeiden sekä*
- *työvoimapalveluiden asiakkaiden yksilöllisten palvelutarpeiden perusteella.*

Rahoituksen mitoituksessa ja talousarvion laadinnassa otetaan huomioon myös vastuukunnan ja muiden kuntien taloudellinen tilanne, toimintaympäristö sekä työllisyysalueen yhteinen tavoitteenasettelu.

Työllisyysalueen työllisyyspalveluiden talous järjestetään seuraavalla tavalla 1.1.2025 alkaen:

1. *Jämsän kaupunki perustaa erillisen taseyksikön, joka vastaa yhteisesti tuotetuista työllisyyspalveluista. Kaikki palveluiden välittömät ja välilliset järjestämisestä, tuottamisesta ja organisoinnista aiheutuvat kulut ja kustannukset esimerkiksi henkilöstökustannukset, maksetut avustukset, palveluhankinnat sekä hallintokulut kohdennetaan tälle taseyksikölle. Sopijakuntien tuottaessa viranomaispalveluita tai muita tämän sopimuksen piirissä olevia palveluita, laskutetaan nämä sopimukseen perustuen vastuukunnalta ja kohdistetaan yhteisen taseyksikön kustannuksiksi.*

2. *Työllisyysalueen työllisyyspalveluiden nettokustannukset jaetaan seuraavasti:*

Kustannuksista 50 % kohdennetaan sopijakuntien 18–64-vuotiaiden suhteellisten osuuksien perusteella ja 50 % sopijakuntien työttömien (laaja käsite) suhteellisten osuuksien perusteella. Suhteelliset osuudet määräytyvät sopijakuntien 18–64-vuotiaiden ja työttömien yhteismäärän perusteella. Laskennassa käytettävät tilastot perustuvat valtionvarainministeriön vahvistamiin kuntien peruspalveluiden valtionosuuden laskentatekijöihin.

Yllä mainitusta jakoperusteesta voidaan poiketa niiden kustannusten osalta, jotka on mahdollista laskuttaa kuntakohtaisiin toteutuneisiin kustannuksiin perustuen.

Mahdollisesta poikkeamisesta yllä mainituista jakoperusteista tehdään lautakunnassa päätös, joka käsitellään osana vastuukunnan vuosittaista talousarvioprosessia. Kriteerit, joiden perusteella tällaiseen laskutukseen voidaan ryhtyä ovat seuraavat:

- 1. laskutus on kohdennettavissa asiakkaan asuinkunnan tai pääasiallisen sijaintikunnan perusteella*
- 2. laskutusta varten on saatavissa riittävä ja luotettava tieto*
- 3. laskutus on toteutettavissa kohtuullisin hallinnollisin kustannuksin*
- 4. kustannukset, joita kuntakohtaisesti kohdennetaan ovat asiakaskustannuksiltaan tai osallistumiskustannuksiltaan merkittäviä*
- 5. kustannusten kohdentaminen kuntakohtaisesti ei vaaranna palveluiden järjestämistä tai yhdenvertaisuutta.*
- 3. Taseyksikön talousarvio laaditaan talousarviovuotta edeltävänä vuonna vastuukunnan talousarvioprosessin ja ohjeistuksen mukaisesti. Talousarvio lähetetään sopijakunnille lausunnoille ennen talousarvion hyväksymistä. Lautakunta huomioi lausunnot valmistellessaan ja hyväksyessään talousarvion esitettäväksi vastuukunnan käsittelyyn.*
- 4. Jämsän kaupunki laskuttaa talousarviovuoden aikana kuukausittain vastuukunnan taseyksikölle edellä 2. kohdan mukaisen kuntien maksuosuuden talousarvion perusteella. Mikäli vuoden aikana taseyksikön talousarviomäärärahoja on tarve korottaa merkittävästi, työllisyysalueen lautakunta esittää muutoksen Jämsän kaupunginhallitukselle ja tämä edelleen valtuustolle. Lautakunta pyytää tarvittaessa lausunnot kunnilta. Lopullinen päätösvalta talousarvion muuttamisesta on Jämsän kaupunginvaltuustolla. Kuntien kuukausimaksuosuuksia korotetaan vastaavasti muutetun talousarvion jälkeen.*
- 5. Talousarvion toteutumista seurataan kolmannesvuosittain. Talouden seurannasta vastaa lautakunta. Talouden toteumatiedot toimitetaan myös ohjausryhmälle ja alueen kunnille.*
- 6. Vuoden lopussa tai viimeistään talousarviovuotta seuraavan vuoden helmikuussa kuntien maksuosuudet ensisijaisesti tasataan vastaamaan toteutuneita kustannuksia. Mikäli taseyksikölle syntyy alijäämää, voidaan sitä lautakunnan esityksestä siirtää seuraaville vuosille katettavaksi. Mahdollinen taseeseen kertynyt ylijäämä voidaan palauttaa jäsenkunnille lautakunnan esityksestä. Kustannusten seurannan kannalta kunnat tarvitsevat tiedon vuosittaisesta kustannuksesta, vaikka ylijäämää ei palautettaisi.*
- 7. Mikäli kunnat saavat lakisääteisiin työllisyyspalveluihin kohdistuvia mahdollisia suoria valtionavustuksia (mm. ÄRM), avustus ohjataan työllisyysalueen taseyksikön käyttöön, mikäli se on rahoittajan puolesta mahdollista.*

Eteläisen Keski-Suomen työllisyyslaelautakunnan esitys vuoden 2026 talousarvioksi on seuraava:

Ehdotus työllisyysalueen talousarvioksi 2026

Kehys yhteensä 4 616 756

Henkilöasiakaspalvelu ja keskitetyt palvelut

<i>Henkilöstökustannukset</i>	<i>2 680 000</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>560 000</i>
<i>Aineet, tarvikkeet, tavarat</i>	<i>10 000</i>
<i>Muut toimintakulut</i>	<i>120 000</i>
<i>Yhteensä</i>	<i>3 370 000</i>

<i>Kuntakohtaisesti kohdentuvat palvelut</i>	
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>320 000</i>
<i>Avustukset</i>	<i>926 756</i>
<i>Yhteensä</i>	<i>1 246 756</i>

Talousarvio yhteensä 4 616 756

Työllisyysalueen vuoden 2025 kehys on 4 564 355 euroa, joten kasvua vuodelle 2026 on 52.401 euroa ja 1,15%.

Valmistelu ja lisätiedot:
hallintojohtaja Anitta Hietaniemi
anitta.hietaniemi@taidekaupunki.fi, p. 044 097 9202

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Anne Heusala

Päätösesitys

Kaupunginhallitus toteaa, että lausuntoa Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueen talousarvioon vuodelle 2026 ei voida antaa seuraavista syistä:

1. yhteistoimintasopimuksessa (kohta 8) on todettu, että rahoituksen mitoituksessa ja talousarvion laadinnassa otetaan huomioon myös vastuukunnan ja muiden kuntien taloudellinen tilanne, toimintaympäristö sekä työllisyysalueen yhteinen tavoitteenasetanta. Lausunnolle on lähetetty Jämsän kaupungin kehysluvut. Kuntakohtaisten lukujen puuttuminen tekee arvioinnin mahdottomaksi ja hankaloittaa Mänttä-Vilppulan kaupungin talousarvion valmistelutyötä.
2. yhteistoimintasopimuksessa (kohta 8.2) määrätään kustannusten jakoperusteet ja että perusteet, joilla niistä poiketaan päätetään lautakunnassa vuosittaisessa talousarvioprosessissa. Jakoperusteista poikkeavia laskutettavia kustannuksia ja niiden perusteita ei ole esitetty.
3. yhteistoimintasopimuksen mukaan (kohta 8.3) talousarvio lähetetään sopijakunnille lausunnolle ennen talousarvion hyväksymistä. Kaupunginhallitus katsoo, että esitetyt kehysluvut eivät vielä ole sopimuksen tarkoittama talousarvio.

Päätös